

Betænkning afgivet af Indfødsretsudvalget den 17. november 2005

Betænkning

over

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse

[af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj)]

1. Ændringsforslag

Der er af integrationsministeren stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 27. oktober 2005 og var til 1. behandling den 3. november 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Indfødsretsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, S, KF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget konstaterer, at der fortsat er en utilfredsstillende parlamentarisk situation på indfødsretsområdet, idet lovforslaget fortsat hviler på den forretningsgang, der har ligget til grund for sagsbehandlingen af ansøgningerne om indfødsrets meddelelse baseret på den gældende cirkulæreskrivelse. Socialdemokratietønsker er en tilstand på indfødsretsområdet, der bygger på et bredt flertal i Folketinget, og vi opfordrer derfor fortsat ministeren til at gennemføre de lovede forhandlinger om en ny indfødsrets aftale med henblik på at samle et sådant bredt flertal.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget mener, at en ansøgning om dansk indfødsret er udtryk for et ønske om yderligere integration i det danske samfund. Statsborgerskabet kan således af staten bruges som både en integrerende og en desintegrerende faktor, idet et afslag på en ansøgning om statsborgerskab er en markant afvisning af et ønske om at blive dansker på lige fod med alle andre. Disse afslag bør derfor altid kun gives med meget god begrundelse.

Det Radikale Venstre er enig i, at der bør stilles klare krav forud for naturalisation, men Det Radikale Venstre mener også, dels at der bør kunne dispenseres fra disse krav, hvor det er rimeligt, dels at administrationen af ansøgningerne bedst håndteres af en forvaltning, som skal følge de til enhver tid gældende regler, og ikke af politikere, som kan nægte eller støtte dispensationer på baggrund af både personlige og politiske overvejelser. Det Radikale Venstre ønsker således et både lempeligere og mere klart afgrænset udgangspunkt for, hvornår der kan og bør gives dispensation fra et afslag.

Alle disse mangler til trods er Det Radikale Venstre ikke villigt til at tage gidsler i kampen for en mere retfærdig behandling af indfødsretssagerne, og Det Radikale Venstre stemmer derfor for både lovforslaget og de af ministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet stemmer for de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse*, men stemmer hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget vil gerne hilse personerne i lovforslaget velkommen til det danske fællesskab. Disse personer har opfyldt de meget stramme krav til opnåelse af indfødsret, som er betydelig strammere end dem, som Socialistisk Folkeparti synes er rimelige. Socialistisk Folkeparti finder det vigtigt, at disse mennesker får tildelt de rettigheder og forpligtelser, som en indfødsret giver, og får mulighed for at deltage i det danske demokrati.

Et *tredje mindretal* i udvalget (EL) indstiller forslaget til *vedtagelse*. Mindretallet stemmer imod de stillede ændringsforslag.

Enhedslisten stemmer for forslaget, som giver dansk indfødsret til 2.847 voksne og et tilsvarende antal børn.

Det skal understreges, at Enhedslisten er modstander af den praksis, som et flertal i Folketinget gør brug af over for ansøgere om dansk indfødsret.

For det første: En række mennesker får hvert år afslag på indfødsret uden nogen som helst begrundelse, og uden at de har den fjerneste mulighed for at klage over afgørelsen. Selv om de kan have nok så gode argumenter, har de ikke mulighed for at få afprøvet disse argumenter. Det handler om mennesker, som Politiets Efterretningstjeneste har påstået kan være til fare for landets sikkerhed. De behøver ikke at have gjort noget forkert. De behøver ikke at have overtrådt så meget som den mindste lille paragraf i lovgivningen. De kan have opfyldt samtlige indfødsretslovens bestemmelser for ret til dansk statsborgerskab. Alligevel kan de ikke få det. Vi lever med andre ord i et samfund, hvor myndighederne kan fratage mennesker muligheden for at opnå en så central borgerrettighed som stemmeret til landets lovgivende magt uden begrundelse, uden mulighed for at få afprøvet deres sag. Vi bryster os af at leve i et demokratisk samfund, men det her er ikke et demokratisk samfund værdigt. Enhedslisten har rejst dette spørgsmål over for Institut for Menneskerettigheder, og dér konkluderer man, at det er i modstrid med den europæiske menneskerettighedskonvention. Som man sammenfattende skriver: »Det er instituttets opfattelse, at ansøgere, der får et sådant afslag, har krav på at få efterprøvet begrundede indsigelser mod sikkerhedsvurderingen.«

Sådan er det bare ikke i dag. Det bestemmer et flertal i Indfødsretsudvalget suverænt. Og det giver et alvorligt retssikkerhedsmæssigt problem ved tildeling af statsborgerskab.

For det andet: Flertallet i Indfødsretsudvalget har tilsyneladende gennem en form for politisk aftale besluttet stort set at sætte lovens bestemmelser om dispensationer for manglende dansk kundskaber ud af kraft. Flertallet har simpelt hen strammet praksis, så stort set ingen får dispensation. Det rammer f.eks. torturofre eller andre, som på grund af fysiske eller psykiske problemer ikke er i stand til at bestå de nødvendige danskprøver – mennesker, som på trods af svære sociale problemer alligevel ønsker at være en del af det danske samfund med rettigheder og pligter. Dem træder flertallet i Indfødsretsudvalget på. De får at vide: Du er ikke god nok til dansk statsborgerskab. Det er efter Enhedslistens mening et tarveligt menneskesyn.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *integrationsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF og EL):

Til § 1

1) Nr. 87, 364, 845, 1073, 1197, 1282, 1314 og 1581 udgår.

Til § 2

2) Nr. 2817 udgår.

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 2

Ansøgerne er behandlet efter retningslinjerne i cirkulæreskrivelse nr. 55 af 12. juni 2002 om nye retningslinjer for optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse. Ansøgerne foreslås udtaget af lovforslaget, da de ikke på nuværen de tidspunkt opfylder retningslinjerne.

Hans Andersen (V) Britta Schall Holberg (V) Karsten Nonbo (V) Irene Simonsen (V)
Eyvind Vesselbo (V) Søren Krarup (DF) nfm. Jesper Langballe (DF) Allan Niebuhr (KF) fmd.
Henriette Kjær (KF) Henrik Sass Larsen (S) Poul Andersen (S) John Dyrby (S)
Morten Bødskov (S) Lene Hansen (S) Simon Emil Ammitzbøll (RV) Kamal Qureshi (SF)
Jørgen Arbo-Bæhr (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 41**Bilagsnr. Titel**

1	Oversigt over personer på lovforslaget fordelt efter nationalitet, fra integrationsministeren
2	Udkast til tidsplan for Indfødsretsudvalgets behandling af L 41
3	Orienterende oversigter med hensyn til personer optaget på lovforslaget, fra integrationsministeren
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	1. udkast til betænkning
6	Ændringsforslag fra integrationsministeren

|